(గత సంచిక తరువాయి)

'**అవును కల్పన కూతురు శిల్ప.** కల్పన కూడా డాన్స్ నేర్చుకుంది. చాలా చక్కగా డాన్స్ చేసేది. పెళ్ళయిన తరువాత, డాన్సు మానేసింది. వాళ్ళమ్మాయి శిల్పకు డాన్స్ నేర్పించాలని ప్రయత్నించింది. కానీ అమ్మాయికి డాన్స్ కన్నా పాట మీద ఆసక్తి. దాంతో పాట వైపు మళ్ళింది. చాలా బాగా పాడుతుంది.' చెప్పాడు కొలీగు.

శరత్ కళ్ళు శిల్పని వదలటం లేదు.

ఆమె అందం సాధారణం. కానీ ఆమె ప్రతిభ అసాధారణం.

మనిషి రూపలావణ్యాలు చూడగానే ఆకర్షిస్తాయి. కానీ ప్రతిభ వ్యక్తికి వింత అందాన్నిస్తుంది. అది ఎన్నటికీ తరగని అందం. అది ఆకర్షించదు. వ్యక్తి మనస్సుని కట్టి పడేస్తుంది. భగవంతుడి కళానైపుణ్యాన్ని ప్రతీకాత్మకంగా అనుభవానికి తెచ్చి అలౌకికానందాన్ని కలిగిస్తుంది.

అందుకే మామూలుగా అందవిహీనంగా భావించి, చూడకముందే మరచిపోయేటటువంటి రూపం కలవారు, తమ ప్రతిభ వల్ల ఎల్లప్పటికీ మరుపురాని వ్యక్తులుగా మిగిలిపోతారు. అందగాళ్ళకన్నా ఎక్కువ అందంగా కనిపిస్తారు. శిల్పను దూరంం నుంచి చూస్తుంటే శరత్ మనస్సులో పలురకాల విభిన్నమైన భావాలు చెలరేగుతున్నాయి.

కొలీగు శరత్ మీదకు వంగాడు. చెవిలో గుసగుసగా చెప్పాడు.

'శిల్పకు పెళ్ళయింది. మొగుడొదిలేశాడో తెలియదు, మొగుడిని వదిలేసిందో తెలియదు, మొత్తానికి అమ్మ దగ్గరే ఉంటోంది'

ఒక్కసారిగా భూమి మీదకు వచ్చి పడినట్టయింది శరత్‌కు. కొలీగ్ వైపు చూడాలనిపించటంలేదు. కళను కళగా, కళాకారుడిని కళాకారుడిగా, వ్యక్తిని వ్యక్తిగా చూసే పరిణతిని ప్రజల నుంచి ఊహించటం మూర్ఖత్వమేమో అనిపిస్తుంది.

ఒక మనిషి మనిషిగా గొప్పవాడు కాకపోవచ్చు. కానీ అతడు అతి గొప్ప కళాకారుడవచ్చు. అతడి ద్వారా దివ్యమైన ప్రతిభ ప్రకటితమవవచ్చు.'

అతడి ద్వారా ప్రకటితమవుతున్న దివ్య ప్రతిభను చూసి, వ్యక్తిగా కూడా అతడు దివ్యంగా ఉండాలని కోరుకోకూడదు.

కళాకారుడి వ్యక్తిగత జీవిత ప్రభావం అతడి కళపై ఉన్నా, కళను వ్యక్తిగత జీవితం ఆధారంగా కొలవటం కూడని పని

కానీ అందరూ చేసేపని అదే.

ఆస్కార్ వైల్డ్ అంతటి గొప్ప ప్రతిభావంతుడు వ్యక్తిగత జీవితంలోని వైచిత్రివల్ల అప్రతిష్టపాలై నిరాదరణకు గురవాల్సివచ్చింది.

మైకెల్ జాక్సన్‌లాంటి ప్రతిభావంతుడు వ్యక్తిగత జీవితంలోని ఆరోపణల వల్ల అప్రతిష్టపాలయ్యాడు.

ఇలా చూస్తూ పోతే కళాకారుడిని కళద్వారానే కొలవాలి. వ్యక్తిగత జీవితం ప్రభావాల్ని విశ్లేషించాలి తప్ప, దాని ఆధారంగా ‘కళ‘ను నిర్ణయించకూడదు.

కొలీగు పక్కనుంచి కదిలాడు శరత్,

‘వెళ్ళిపోతున్నావా? పరిచయం చెయ్యమన్నావు?‘ అడిగాడు కొలీగు.

‘ఆఫీసులో కలుస్తాను. నాకు ఆలస్యమవుతోంది‘ అన్నాడు శరత్ అతడివైపు చూడకుండా.

‘సరే. నువ్వొచ్చావని కల్పనతో చెప్తాను‘ అన్నాడు కొలీగు.

మౌనంగా బయటకు వచ్చాడు శరత్.

దారంతా అతని మనస్సులో శిల్ప స్వరం ధ్వనిస్తూనే ఉంది. ఆనందం కలిగిస్తూనే ఉంది.

కానీ ఉండి ఉండి ఆనందాన్ని భగ్నం చేస్తూ కొలీగు మాటలు చెవుల్లో ప్రతిధ్వనించసాగాయి.

మాట శక్తి అటువంటిది.

ఎవరైనా ఒకమాట అంటే, దాన్ని ఎంత తేలికగా కట్టిపారేసినా దాని ప్రభావం తగ్గదు. అందుకే వాక్కుకు అంత ప్రాధాన్యం ఇచ్చారు.

వేసిన బాగాన్నయినా ఉపసంహరించవచ్చుకానీ అన్నమాటను ఉపసంహరించలేమన్నారు.

ఆ రోజు ఇంటికి ఎలా వచ్చాడో, ఎలా తిన్నాడో, ఏమేం మాట్లాడాడో, ఎలా నిద్రపట్టిందో అతడికి గుర్తులేదు.

కేవలం ఆ అమ్మాయి స్వరతరంగాలు తప్ప అతడికి మహాచైతన్యం లేదు.

మరుసటి రోజు ఆఫీసుకి వెళ్ళేటప్పుడు శరత్‌లో సందిగ్ధం మొదలయింది. ఏదైనా అనుభవం తీవ్రత కాలం గడుస్తున్న కొద్దీ తగ్గుతుంది. తీవ్రత తగ్గిన కొద్దీ ఆలోచన పెరుగుతుంది. ఆలోచనలోని అయోమయం సందిగ్ధతికి దారి తీస్తుంది. ఆ అమ్మాయి గానం విన్నప్పుడు వెంటనే వెళ్ళి కాళ్ళమీద పడాలనిపించింది. ఆలోచిస్తున్నకొద్దీ ఆమె గానామృతం హృదయంలో ఆనంద సరస్సును ఏర్పరచింది ఆమెని కలవాలనిపించింది.

కానీ ఇపుడు ఆమె కలవటం వల్ల లాభం ఏమిటన్నా ప్రశ్న ఉదయించింది. అవును లాభం ఏమిటి?

ప్రజలు కళాకారుల పట్ల వెర్రి అభిమానం ప్రదర్శిస్తారు.

సినీనటులంటే పడి చచ్చిపోతారు. వాళ్ళు గొప్ప అని నిరూపించటం కోసం కొట్టుకుని చచ్చిపోతారు. కానీ లాభం ఏమిటి?

విదేశాలలో పాపస్టార్లంటే వెర్రి. వాళ్ళ దర్శన మాత్రంలో పూనకం వచ్చినట్టు ఊగిపోతారు వాళ్ళు విసిరేసే వస్తువుల కోసం కొట్టుకుంటారు.

ఇదంతా ప్రతిభ స్పందననా? కళ కలిగించిన ఆనందం వల్ల కలిగిన తీవ్రభావననా?

లేక, మనిషి వ్యక్తిత్వంలో ఉన్న లోపం వల్ల, వ్యక్తికి తనపై తనకు ఉన్న తక్కువ భావం వల్ల కలిగే అప్రాకృతిక వికృతియా?

బహుశా జీవితంలో ఏదో సాధించిన వారిని చూసినప్పుడు, భగవంతుడూ తమకు అందించిన కళశక్తిని సక్రమంగా వినియోగించుకుని ప్రదర్శించే వారిని చూసినప్పుడు సామాన్యులలో, భగవంతుడిచ్చిన శక్తిని వినియోగించుకోలేక వ్యర్థం చేస్తున్న భావన కలుగుతుందేమో!

ఆ భావన కలగటం వల్ల నెలకొన్న ఆత్మన్యూనతా భావాన్ని కప్పిపుచ్చుకునేందుకు పైనున్న వారిని క్రిందకు దిగజార్చి ఊహించటం వల్ల, వారిని తక్కువ చేయటం వల్ల వ్యక్తి తన నేరభావనను కప్పిపుచ్చుకుని న్యూనతను సంతృప్తిపరచుకుంటాడేమో!

అదీకాక, కళాకారుడిగా వ్యక్తివేరు, వ్యక్తిగా వేరు.. ఈ రెంటి మధ్య వైరుధ్యాన్ని అర్థం చేసుకోగలవారు అరుదు.

ఒకవేళ కళాకారుణిగా వేదికపైన కనిపించిన శిల్పకూ, నిజజీవితంలోని శిల్పకూ నడుమ ఉండే తేడాను తాను భరించలేకపోతే... ఇంతవరకూ తనలో ఉన్న ఒక అద్భుతమైన భావన మలినం అయిపోతుంది కదా!

కాబట్టి, ఆమెని కలవటం వల్ల లాభం ఏముంది?

అదీకాక, తనకు శాస్త్రీయ సంగీతం రాదు. పాటలో మెళుకువలు తెలియవు. రాగపరిజ్ఞానం లేదు. లయ జ్ఞానంలేదు. ఆమెతో తానేం మాట్లాడతాడు?

ఇలాంటి పలు రకాల ఆలోచనలు, సందిగ్ధాలతో సతమతమయ్యాడు శరత్. పలుమార్లు ఆమె ఉండే సెక్షన్ కనుక్కుని వెళ్ళి కలవాలనుకుని లేచాడు మళ్ళీ మార్చుకున్నాడు.

చివరికి ఆమెని కలవకూడదనే నిశ్చయించుకున్నాడు.

కలసి ఆమె గానాన్ని పొగడితే, ఆమెకుండే శతకోటి అభిమానుల్లో ఒకడయిపోతాడు. అందువల్ల లాభంలేదు. నష్టంలేదు.

ఇలాంటి పలు ఆలోచనలతో శరత్ ఇల్లు చేరేసరికి అతడికన్నా ముందే ప్రశాంతి ఇంటికి వచ్చి ఉంది.

ఆమె ముఖం గంభీరంగా ఉంది.

ఏదో జరిగిందని తెలుస్తోంది.

'ఏమైంది?' అడిగాడు శరత్, ఆతృతను అణచుకుంటూ.

ప్రశాంతి మాట్లాడలేదు. శరత్ వైపు నిరసనగా చూసింది.

'ఎందుకలా ఉన్నావు? ఏమైందో చెప్తేకదా నాకు తెలిసేది?' అన్నాడు. కోపంగా చూసింది మాట్లడలేదు.

'తుమ్ రూఠీ రహో, మై మనాతా రహూ' పాట అందుకున్నాడు.

'కర్ణకఠోరంగా పాట ఆపండి' అరిచింది.

ఆపేశాడు. 'ఏమైందో చెప్పు.. లేకపోతే వేరేపాట పాడతాను' నవ్వుతూ అన్నాడు.

'మీకన్నీ హాస్యమే. అంతా పాటలే. ఇవాళ సుమంత్‌తో మాట్లాడాల్సిందే .' కోపంగా అంది.

'ఏం మాట్లాడాలి?' అడిగాడు.

'మీరు పెళ్ళెందుకు చేసుకున్నారు? పిల్లల్ని ఎందుకు కన్నారు? వాళ్ళని పట్టించుకోక పోతే ఎలా? డబ్బులు తెచ్చి నా చేతిలో పోస్తే సంసారంలో బాధ్యతలు తీరిపోతాయా?' నిలదీసి అడిగింది.

'ఇప్పుడేమైంది?' చిరాకుగా ధ్వనించింది శరత్ స్వరం. సంభాషణ ఏ వైపు వెళ్తోందో తెలియటంలేదు. సంభాషణకు కారణం తెలియటంలేదు. దాంతో చిరాకు వస్తోంది.

'ఏమవ్వాలి? ఏమైనా అయితే పట్టించుకుంటారా?'

'అసలేమైంది?'

'ఏమైందంటే పట్టించుకుంటే తెలుస్తుంది. సుమంత్ రాత్రి ఇంటికి రాలేదు. ప్రొద్దున్నా రాలేదు. ఎక్కడున్నాడో తెలుసుకున్నారా?'

'ఫ్రెండింట్లో ఉన్నాడన్నాడు కదా? అటునుంచి అటే కాలేజీకి వెళ్ళి ఉంటాడు.'

'మీది అమాయకత్వమో, మూర్ఖత్వమో తెలియటంలేదు.'

'ఏమైందిప్పుడు?'

'వాడు ఫ్రెండింట్లో లేడట. రాత్రి వాడి ఫ్రెండ్స్‌తో తాగి కారులో వెళ్తూంటే డ్రంకిన్ డ్రైవింగ్‌లో పట్టుబడ్డారట. వాళ్ళ ఫ్రెండుని పట్టుకుంటే కారులోని మిగతావాళ్ళూ, వాడికి మద్దతుగా స్టేషన్ బయట కారులోనే కూర్చున్నారట. ఇవ్వాళ ప్రొద్దున్నే కౌన్సిలింగ్ చేసి వదిలేశారట.

కుర్చీలో కూర్చున్నాడు శరత్.

అతడికి ఏం చేయాలో పాలుపోవటంలేదు.

ఏం చేయాలి? ఏమనాలి?

'మరిప్పుడేడి?'

'అందరూ ఫ్రెండింట్లో ఉన్నారు. సాయంత్రం వస్తాడట. వాళ్ళ ఫ్రెండు వాళ్ళ నాన్నగారు బిజినెస్‌మేనట. గొడవ లేకుండా ఆయన మేనేజ్ చేశారు'

'నీకెలా తెలిసింది?' అతికష్టం మీద అడిగాడు.

'అందుకే అంటాను. మనుషులతో కలవండి. కాస్త మనుషులతో తిరగండి అని. ఎపుడూ మీలోకంలో ఉంటే బయట ప్రపంచంలో ఏమౌతుందో మీకేం తెలుస్తుంది?' తల వంచుకున్నాడు శరత్.

'మా కొలీగ్ కొడుకు కూడా వీళ్ళతో ఉన్నాడు ఆయన చెప్పాడు. ఆయన వెళ్ళి నాలుగు తగిలించి కొడుకుని ఇంటికి తెచ్చాడు. గదిలో పెట్టి బంధించాడు.' కసిగా చెప్పింది ప్రశాంతి.

'నువ్వు చెయ్యగలవా అలాంటిపని?' అన్న భావన ఆమె స్వరంలో ధ్వనించింది శరత్ మాట్లాడలేదు.

'ఇప్పటికైనా వాడిని నిలదీసి అడగండి. అసలు వాడేమవ్వాలనుకుంటున్నాడు? వాడి భవిష్యత్తు ఏమిటి? ఇలా తాగి తందనాలాడతాడా? ఏమైనా ఉపయోగకరమైన పనిచేస్తాడా? కనుక్కోండి'

ఆమె మాట్లాడుతుండగానే సుమంత్ ఇంట్లోకి అడుగుపెట్టాడు. తల్లి తండ్రివైపు ఓసారి చూశాడు. తన గదిలోకి వెళ్ళిపోయాడు.

'అడగండి' అన్నట్టు శరత్ వైపు చూసింది ప్రశాంతి.

'ఇంటికి వచ్చిన వాడిని రాగానే అడగటం బాగుండదు' సౌంజ్ఞ చేశాడు శరత్.

'మీరింతే' అన్నట్టు చూసి గబగబా లోపలకు వెళ్ళింది.

లోపల సంభాషణ వినిపిస్తోంది శరత్‌కి.

'ఏరా... రాత్రంతా రాలేదు.. తాగి తందనాలాడారా?'

'అమ్మా.. నాకు క్యాంపస్ సెలక్షన్ వచ్చిందమ్మా. నాతో పాటే నా ఫ్రెండ్స్‌కి కూడా మంచి ఆఫర్. ఆ సంతోషంలో...'

'క్యాంపస్ సెలక్షన్ వచ్చిందా?' సంభ్రమంగా అడిగింది ప్రశాంతి.

'అవునమ్మా.. చదువయిపోగానే జాయినవ్వాలి. బొంబాయి వెళ్ళాలి. అయితే మేం నలుగురం కలిసే ఉంటాం కాబట్టి సమస్యేలేదు. అదీగాక, శేషు లేడూ వాళ్ళ బాబాయి బొంబాయిలోనే ఉంటాడట. ఆయన అన్నీ చూసుకుంటాడు.'

'క్యాంపస్ సెలక్షన్ వచ్చింది. మాకు చెప్పాలనిపించలేదా? ఇంటర్వ్యూ అయినట్టు కూడా చెప్పలేదు?' ప్రశ్నించింది సంబరంగా.

'మీకు టెన్షన్ ఎందుకమ్మా. ఇంటర్వ్యూ అయినప్పటినుంచి ఏమైందని టెన్షన్ పడతారు. రాకపోతే బాధపడతారు. వస్తే చెప్దామనుకున్నాను.'

'ఇపుడయినా చెప్పావు సంతోషం. ఉండు దిష్టితీసేస్తా' అంటూ బయటకు వచ్చింది.

నిలబడి వింటున్న శరత్‌ని చూసి సంతోషంగా నవ్వింది. గబగబా వంటింట్లోకి వెళ్ళింది.

శరత్‌కి గమ్మత్తుగా అనిపించింది.

మనుషుల భావాలు, భావ తీవ్రతలు ఎంత చంచలం, క్షణికాలు అనిపించింది. క్షణం క్రితందాకా వాడిని అడగండి, కడిగేయండి అని తనతో పోరిన వ్యక్తి, మరో క్షణంలో వాడికి దిష్టి తీయటానికి సిద్ధపడుతోంది కోపం మరిచిపోయి.

ఎలాగయితే ప్రతిభ అందవిహీనతను అందంగా మారుస్తుందో, అలాగే ఏదో ఒకటి సాధించటం వ్యక్తి బలహీనతలను మరచిపోయేట్టు చేస్తుంది.

సుమంత్‌కి ఉద్యోగం రావటం, అతడి తాగుడును మరిచిపోయేట్టు చేస్తుంది.

ప్రశాంతి హడావిడిగా వెళ్ళి దిష్టి తీసేసింది.

'ఇంకేం వీడు సెటిల్ అయిపోతే, ఇక స్రవంతి పెళ్ళి చేసేస్తే మన బాధ్యతలు తీరిపోతాయి' అంది సంతోషంగా.

శరత్ నవ్వాడు. తన గదిలోకి వెళ్ళి పాటలు 'ఆన్' చేశాడు.

ఎక్ పల్ హై హస్ నా, ఎక్ పల్ హై రోనా

కైసాహై. యె జీవన్ క ఖేలా

ఎక్‌ఫల్ హై మిల్‌నా, ఎక్‌పల్ బిఛడ్‌నా

దునియా హై దోదిన్ క మేలా..

యే ఘడీన జాయే బీత్...

ఒక క్షణం సంతోషం. మరో క్షణం విషాదం.. ఇదే జీవితమనే ఆట. ఒక క్షణం కలయిక, మరో క్షణం వియోగం. జీవితం రెండురోజుల సంబరం... కాబట్టీ అందుబాటులో ఉన్న క్షణాన్ని జారవిడుచుకోవద్దు.

హృదయలోతుల్లోని భావాలను స్వర రూపంలో ప్రకటిస్తున్నాడు ముకేష్.

తన గదిలో కూర్చుని కొడుకు గదివైపు చూశాడు శరత్.

సుమంత్ స్నానం చేసి వచ్చాడు. భోజనం చేస్తున్నాడు. ఉత్సాహంగా కబుర్లు చెప్తున్నాడు. కానీ తనవైపు కన్నెత్తి చూడటం కానీ తనతో ప్లేస్‌మెంట్ సంగతి చెప్పాలని కానీ ప్రయత్నించకపోవటం గమనించాడు శరత్.

'మానవ సంబంధాలు ఎంతో విచిత్రమైనవి' అనుకున్నాడు.

ఇంతలో స్రవంతి 'అమ్మా...అబ్బా' అంటూ ఇంట్లోకి వచ్చింది.

'ఊరంతా తిరిగినప్పుడు లేదు. ఇంట్లో అడుగుపెట్టగానే వచ్చిందా?' అడిగింది ప్రశాంతి.

'అలసిపోయానమ్మా... కంబైన్డ్ స్టడీస్' మరి అంది స్రవంతి.

కాస్సేపటికి ముగ్గురూ కబుర్లు చెప్పుకోవటం ప్రారంభించారు. తన గదిలో పాటలు వింటూ కూచున్నాడు శరత్.

అతడికి ప్రశాంతంగా అనిపిస్తోంది.

చూస్తూ చూస్తూ పిల్లలు ఎదిగిపోతున్నారు. ఎవరి బ్రతుకులు వారు నిర్ణయించేసుకుంటున్నారు.

ఇదేనా జీవితం?

అతడికి అందరూ చెప్పే పక్షుల ప్రతీక గుర్తుకు వచ్చింది.

పిట్టలు గూడు కడతాయి. గుడ్లు దాస్తాయి. పొదుగుతాయి. పిల్లలకు ఆహారం తెచ్చి పెడతాయి. కాపాడతాయి. రెక్కలు రాగానే పిట్టలు ఎగిరిపోతాయి.

పిట్టలయితే మళ్ళీ సంవత్సరానికి మళ్ళీ గూడుకడతాయి.

మనుషులకు జన్మమ్ ఒకటే గూడు.

ఇంతేనా జీవితం?

మంద్ర స్థాయిలో మృదువుగా పాడుతున్నాడు కిశోర్ కుమార్.

యే జీవన్ హై, ఇస్ జీవన్ కా

యహీహై యహీహై రంగ్ రూప్

థోడే గమ్ హై, థోడీ ఖుషియా

యహీహై యహీహై హహీహై ఛాల్‌ధూప్

పాట వింటుంటే ఆలోచన వచ్చింది.

కొంచెం సుఖం. కొంచెం దుఃఖం... సుఖం వచ్చినప్పుడు కాలం వేగంగా గడచి అది కొంతకాలమే ఉన్నట్టుంటుంది. దుఃఖం మాత్రం దీర్ఘ కాలం ఉన్నట్టుంటుంది. ఇప్పుడు అంతా సులభంగా శాంతంగా ఉంది. దీని తరువాత దుఃఖమా?

(కొనసాగింపు వచ్చే సంచికలో)

Post your comments